

DOMOLJUB

ŠTEV. 50. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 11. DECEMBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani.

V združenju je moč!

Voditelj nemških kmetov dr. Heim je nekoč zaklical: Ako hoče kmetijski stan v javnem življenju kaj pomeniti, moramo doseči, da postavimo stotinam onih, ki imajo milijone, milijone onih, ki štejejo svoje premoženje po stotakah. Dobro je povedal ta preizkušeni in prezaslužni voditelj in buditelj kmetijskega ljudstva med nemškimi narodom, samo da zadevajo take in slične besede med kmetijskim ljudstvom vsaj pri nas tolikokrat na gluha ušesa. Kmetijski stan je v položaju, da vidi okrog sebe povsod močne organizacije skoraj vseh stanov, zlasti organizacije gospodarskih in denarno močnih stanov, sam pa ima le rahlo organizacijo ali pa sploh še ne spozna potrebe po organizaciji v močni stanovski združitvi. In vendar je jasno ko beli dan, da je kmetijski stan, ko ne bo v celoti trdno organiziran in ne bo nastopal kot jaka stanovska enota, nasproti stanovskim organizacijam zlasti gospodarsko jakih stanov, nemočen in popolnoma brez vpliva.

Ali ni samo po sebi dana potreba, da se tudi kmetijski stan združi do zadnjega kmetijskega človeka v svoji stanovski organizaciji, če vidi, kako se gospodarsko jaki združujejo? Ali niso industrijci, posestniki tovarn, rudnikov, velikih denarnih zavodov vsi do zadnjega združeni in organizirani v svojih zvezah? Ali nimajo trgovci, uvozniki in izvozniki, ki kmetu prodajajo in od kmeta kupujejo, svoje trdne organizacije, ki varujejo njihove koristi in ki naravnost določajo cene? Mar mislite, da se vsi ti združujejo v ta namen, da bi kmetom cenejše prodajali in od njega dražje kupovali? Tako nespameten pač menda nihče ni, da bi to verjel. Tudi delavci, ki so navezani samo na dohodke dela svojih rok, so v celoti spoznali važnost in pomembnost stanovske organizacije in organiziranega stanovskega nastopa v povzdigo svojega gospodarskega stanja in gojitev stanovske zavesti in časti.

Vsi zavedni kmetje in vsi iskreni prijatelji kmetijskega stanu se morajo s skrbjo vprašati: Kaj bo z našim kmetijskim stanom ako ne bo čutil večje potrebe po strogo stanovski organizaciji? Ostal bo naš edini stan, ki ne bo organiziran. Izrabljali ga

bodo organizirani stanovi. Nič ne rečemo preveč, če trdimo, da je združitev kmetov v samo stanovsko organizacijo resnično prava vestna dolžnost, ki jo imajo pred Bogom in ljudmi vsi pripadniki kmetijskega stanu in vsi iskreni prijatelji kmetijskega ljudstva.

Pri nas imamo stanovsko kmetijsko organizacijo, ki se imenuje Kmetijska zveza. Mnogo kmetov je bilo v njej že pred vojno organiziranih, še več po vojni. Kmetijska zveza se je smatrala vedno za izključno kmetijsko stanovsko organizacijo, v kateri je dovolj prostora za vse kmetijsko ljudstvo. Ko je pa po končani vojni začelo pri nas nastopati demagoštvo in hujskarstvo v obliki radičevstva, je Kmetijska zveza morala prevzeti nase ta boj in ga je tudi zmagonosno dokončala. Takoj po tej zmagi je mislila na to, da postane vsesplošna organizacija kmetijskega ljudstva in je davno pred 6. januarjem letošnjega leta tudi v tem smislu preuredila svoja pravila. V smislu spremenjenih in potrjenih pravil je postala samo stanovska, strokovno-kulturna organizacija kmetijskega ljudstva, ki krščansko čuti in misli.

Prihodnje dni se bo vršil občni zbor Kmetijske zveze v Ljubljani. To nam je dalo povod, da apeliramo na zavest in vest kmetijskega ljudstva. Ali naj kmečki stan še naprej životari neorganiziran in raztepen in toži, jadikuje nad slabimi časi? Zabavljanje in razpravljanje o slabih časih, to ne pomaga nič, pač pa pomaga sodelovanje, če sopolagamo, če svetujemo, če vsi enotno in skupno nastopamo. Če tudi nimam neposredno nobene koristi, pa vendar hočem koristiti celoti s svojim svetom, soudeležbo in sodelovanjem, to kaže značajnega, nesebičnega, pravega krščanskega moža. Novo življenje naj zaveje v kmetijskih vrstah. Neorganiziran je kmetijski stan nemočen in brezvpliven, organiziran pa jak in vpliven. Če štejejo v sosednih državah stanovske organizacije kmetov na stotisoče članov, zakaj ne bi bilo to tudi pri nas mogoče? Kmetijska zveza je zakonita organizacija, ki hoče zediniti vse kmete v svojem okrilju in številno močna in jaka voditi zakoniti boj za pravice kmetijskega stanu, ga napraviti gospodarsko močnega in mu dati

ono stanovsko zavest, da se bo vsak kmet zopet s ponosom in častjo imenoval kmeta. Kmetje! Organizirajte se v Kmetijski zvezi. Janez Brodar, predsednik KZ.

Novice iz Belgrada.

Veliko pozornost je vzbudila pretekli teden razglasitev

zakona o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije.

Starešina te sokolske zveze bo prestolonaslednik kraljevine Jugoslavije. Dosedanje telovadne organizacije (Orel, Jugoslovanski Sokol, Hrvatski Sokol) se morajo s Sokolom kraljevine Jugoslavije tekom treh tednov združiti, sicer bodo razpuščene. Podrobnejše določbe bosta predpisala vojni in prosvetni minister v soglasju s predsednikom ministr. sveta.

Pomen zagrebške izjave.

Zagrebška manifestacija, s katero se je zagrebški občinski svet v imenu vsega hrvatskega naroda odločno izjavil za državo, je napravila povsod velik utis in je baš ta manifestacija dala letošnjemu prvemu decembru posebno obeležje. V inozemstvu deluje nekaj Hrvatov-inteligentov proti naši državi. Vežejo se z najhujšimi sovražniki naše države. Zato je bila izjava zagrebškega občinskega sveta tako za pomiritev notranjega spora kakor tudi z ozirom na zunanji svet velikega pomena. Zakaj zunanje države baš v tej izjavi vidijo, da je hrvatski narod odločno za Jugoslavijo in zato vsako ribarenje v kalnem onemogočeno. S tem je tudi znatno utrjena mirovna misel — zakaj čimbolj država na zunanaj skupaj drži, tembolj nam bodo zunanji sovražniki prisiljeni dati mir.

Bolni ministri.

Minister inž. Savkovič in dr. Korošec sta se odšla zdraviti v inozemstvo.

Finančni minister je izdal važno odločbo,

da se odpravijo posebne nagrade.

Ravno uradi v prestolnici v Belgradu so bili zelo »oteženi« z različnimi komisijami z raznimi nagradami za nadure in z različnimi dokladami v posameznih oddelkih. Dohodki teh gospodov so navadno znašali več, kakor njihove redne plače.

Ministrstvo se je postavilo na stališče, da se dela, ki se opravljajo v uradnih prostorih in ki bistveno spadajo v sestavo ministrstva, kjer dotični službuje, ne smejo več posebej plačevati in se torej odpravijo tudi najrazličnejše komisije. Odslej bi se izdajale posamezne nagrade le tedaj, če gre res za kaka izredno važna dela ali pa da dotični uradnik dela v izven uradnih urah ponoči.

Se dva zakona sta zagledala pretekli teden luč sveta. Prvi je

zakon o organizaciji finančne uprave.

Ustanovi se 10 finančnih direktij, 9 na sedežih banskih uprav, ena pa s sedežem v Belgradu. Uradnikom se zvišajo plače.

Novi ljudskošolski zakon.

Uradne »Službene novine« so objavile pretekli teden novi ljudskošolski zakon, iz katerega naj posnamemo nekatere važnejše odredbe.

Najprej določa zakon, da

Ljudske šole so državne ustanove.

Njih naloga je, izobraževati mladino v duhu državnega in narodnega edinstva, verske strpnosti ter mladino usposobiti za delovne člane državne, družabne in narodne zajednice.

Pouk je brezplačen,

aženci ljudskih šol ne plačujejo niti vpisnine, niti drugih davščin.

Ljudska šola traja štiri leta,

vsija ljudska šola za otroke, ki so dokončali nižjo, pa traja do dovršenega štirinajstega leta ter ima, kakor nižja, štiri razrede. Kjer so otroci rediteljem neobhodno potrebni kot pomoč v času poljskega dela, lahko prosvetni minister na predlog šolskega odbora za višjo ljudsko šolo odredi štirimesečne zimske tečaje.

Kje se ustanovi ljudska šola?

Ljudska šola se ustanovi tam, kjer je v okrožju 4 km najmanj 30 šoloobveznih otrok. Kjer pa vladajo zelo slabe prometne razmere zadostuje za novo šolo že dvajset otrok. Zakon predvideva tudi tako zvane šolske postaje (zasilne šole), kjer traja pouk od 1. septembra do konca januarja. Pouk na taki postaji vrši učitelj sosednje redne šole trikrat na teden dopoldne ali popoldne. Občine morajo za te ustanove dati na razpoložo gorivo, razsvetljavo in najpotrebnejšo opremo, kakor tudi sredstva za vožnjo, če se mora učitelj voziti.

Vsaka šolska občina ima svoj šolski odbor.

Upravne občine morajo dati zemljišče za šolo, šolsko dvorišče, igrališče, nadalje zemljišče za praktično kmetijsko izobraževanje in učiteljski vrt, stanovanja za učitelje po možnosti v bližini šol in skrbeti, da so vsa pota k šoli v dobrem stanju. Šolska občina pa mora skrbeti za zgradbo in vzdrževanje šolskih poslopij, ki morajo nuditi potrebne učilnice

odgovarjajoče zdravstvenim zahtevam in prostore za šolske slovesnosti, dalje morajo nabavljati opremo, oskrbeti gorivo za šolskega upravitelja in slugo, če stanuje v šoli ter se morajo brigati za šolske kuhinje, šolska kopališča itd.

Za šole potrebna zemljišča občine lahko razlaste.

Zakon tudi podrobno našteva dolžnosti industrijskih podjetij dotične šolske občine pri zgradbi novih šolskih poslopij in glede učiteljskih stanovanj.

Za učiteljska stanovanja skrbe občine.

Vsaka šola mora poleg stanovanja za upravitelja imeti v bližini šole toliko posameznih predpisanih stanovanj za učitelje ali učiteljice, kolikor ima šola posebnih oddelkov ter stanovanje za enega slugo. Brez predpisanega števila takih stanovanj se ne more otvoriti ljudska šola, niti kak njen oddelek. V mestih in trgih lahko občine plačajo stanarino, namesto da bi dale stanovanje, in sicer znaša stanarina v Belgradu in Zagrebu mesečno 500 Din za vsakega učitelja, v mestih preko 50.000 prebivalcev 400 Din, v mestih od 30.000 do 50.000 prebivalcev 350 Din, v mestih pod 30.000 prebivalcev 300 Din, v trgih pa 200 Din.

Pomoč banovine in države siromašnim občinam.

Tistim občinam, ki nimajo predpisanih šolskih zgradb, niti možnosti, da jih postavijo, bo priskočila na pomoč banovina, pa tudi država, ki bo potom Državne hipotekarne banke dajala posojila na majhne obresti ali pa brezobrestna posojila na 20 let.

Kdo vrši verski pouk.

V splošnem ostanejo vsi dosedanja predmeti ljudske šole, seveda tudi verouk. Verski pouk je obvezen za vse priznane veroizpovedi in ga vrše duhovniki ali učitelji dotične veroizpovedi po željah roditeljev. Duhovniki oziroma učitelji morajo biti državljani kraljevine Jugoslavije ter morajo napraviti poseben veroučiteljski izpit. Veroučitelje bodo plačevala občine.

Zasebne šole smejo nadalje obstojati, ako se bodo v določenem roku v celoti prilagodile temu zakonu. Pač pa se n o v e zasebne šole ne smejo več otvarjati.

Učitelj, ki bo kaj zagrešil,

bo v glavnem kaznovan po srbskem zakonu iz leta 1904.

Angleško sukno za zimske obleke in sukne, dalje veliko izšero baržuna in pliša ima vedno na zalogi

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 7

„ALFA“ d. d. -- Separatorji in mlekarški stroji
ZAGREB -- Zvonimirova 2

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarških zadrug po specialnem tehničnem biroju

Katoliška cerkev.

s Cerkvi se krati svoboda. Med pa-pežem in italijansko vlado je bil sklenjen sporazum, ki med drugim priznava Cerkvi pravico do vzgoje mladine. Toda fašizem tolmači slovesen dogovor v nasprotnem smislu: mladina naj se izobrazuje edino po načelih fašistovskega državnega nauka, pa če je to staršem in Cerkvi prav ali ne. Ker se je italijansko katoliško časopisje zavzemalo za neizpodbitne pravice Cerkve in staršev pri vzgoji mladine, je bilo skoraj zatrto. Kaj sedaj? Papež je v nagovoru na rimske duhovnike rekel te dni: »Vi veste, kako otežkočeno je danes našemu tisku izjavljati se, pisati o papežu in braniti njegove pravice in priznane predpravice. Vi veste, kako težko je postalo, če ne že naravnost nemogoče omenjati kakršnekoli izjave glede lateranskih pogodb v smislu papeževe razlage. Ta dejstva pa povzročajo, da mora, če tisk te naloge ne more več izvrševati, nastopiti tisk žive črke, to je vaše delovanje in vaše poslanstvo.« V nadaljnjih izjavah jih je naglašal papež, da imajo župniki v Rimu dolžnost, braniti stališče papeža — po potrebi tudi s prižnico.

s Italijanski kralj na obisku pri papežu. Dne 5. decembra 1929 je italijanski kralj s kraljico obiskal prvič po sklenjenem sporazumu sv. očeta v Vatikanskem mestu. Pri papežu je ostala kraljeva dvojica 20 minut, nakar je posetila še papeževega državnega tajnika kardinala Gasparrija. Na zadnje je odšel italijanski kralj v cerkev sv. Petra, pokleknil v kapeli zakramenta pred Najsvetjšim in molil potem pri grobovih apostolov. Kaj sta se papež in kralj razgovarjala, pa ni prav nič znano.

s Katoliška akcija v Mehiki. »Društvo za varstvo verske svobode«, ki je zadnja tri leta tako uspešno se borilo z vladnimi brezverci, pripravlja ljudsko glasovanje z namenom, da izigne iz mehiške zakonodaje vse, kar nasprotuje svobodnemu delovanju Cerkve. Predmetne prošnje podpisujejo sedaj tudi mnogi možje, ki so bili še nedavno Cerkvi sovražni. Ti utemeljujejo spremembo svojega mišljenja bolj iz državnega stališča, češ, da je preganjanje Cerkve in omejevanje nje pravic naletelo na neuspeh in samo škodovalo državi in nje ugledu na znotraj in posebno v zunanjem svetu.

s Razno. 10.000 mož in mladeničev je letos obiskalo grob sv. Leopolda v avstrijskem Klosterneuburgu. — Pod vodstvom sekavskega škofa dr. Pavlikowskega pojdejo Štajerci 12. marca 1930 na romanje v Sveto deželo. — Sv. Oče je te dni sprejel metropolita Skeptickega in druge grško-katoliške škofe, ki so mu prišli čestitati k mašniškemu jubileju. Papež je izrazil upanje na skorajšnje boljše čase in pripomnil, da nadlog, ki nas sedaj tarejo, v prejšnjih časih sicer niso poznali, imamo pa danes tudi dobrine, ki so bile prednikom tuje.

Bolgarska.

s Predsednik jugoslovanskega odposlanstva nenadoma umrl. V Sofiji že več

K A J J E N O V E G A

časa zborujejo jugoslovanski in bolgarski odposlanci z nalogo, da uredi razmere na bolgarsko - jugoslovanski meji kar mogoče prijateljsko, ter tako pripravijo tla za boljše medsebojne odnose. Načelnik našega odposlanstva Šaponič je 5. decembra nenadoma preminul. Zadel ga je kap na čajanki, kjer so bili prisotni vsi člani jugoslovanskega in bolgarskega odposlanstva. Delo za sporazum se je pod vodstvom Šaponiča že bližalo uspešnemu zaključku, zato naši, kakor tudi bolgarski krogi smrt Šaponiča obžalujejo.

Čehoslovaška.

Novo vlado je končno vendarle postavil češki agraroc Franc Udržal. V vladi je 12 Čehov, 2 Slovaka in 2 Nemca. Zastopane so sledeče stranke: slovaški agrarci, češki narodni demokrati, češka obrtna stranka, nemški agrarci, češki socialni demokrati, češki narodni socialisti, nemški socialni demokrati in dva predstavnika češke ljudske stranke: ing. Jan Dostalek in prvobornik čeških katoličanov in voditelj čeških Orlov dr. Jan Šramek.

Francija.

Državne in katoliške šole so v Franciji. Državne šole obiskujejo otroci staršev, ki so brez vere, katoliške pa deca vernih roditeljev. V neki vasi okrožja Maine et Loire obiskuje državno deško šolo le en deček, dočim je dekliska prazna, ker hodijo vsi otroci v zasebno katoliško šolo. Vendar pa država plačuje za državno šolo enega učitelja in eno učiteljico, za katoliške šole in učitelje pa nima denarja, čeprav plačujejo katoličani vse davke redno in točno. In vendar se ima francoski narod zahvaliti v prvi vrsti katoliškim šolam, da ni padel še globlje.

Kako je divjal blaznež po ulicah. Nekega popoldne je prišel v policij, stražnico v mestu Marseille mož s puško, z zmešanimi očmi in z vsemi znaki največjega razburjenja ter kričal, da ni res, da je blazen. Policijski uradnik ga je skušal hladnokrvno pomiriti, blaznež pa je mahoma nastavljal puško in ustrelil uradnika. Nato je stekel na ulico, ustrelil nekega legionarja tujske legije in nevarno ranil dva šoferja in nekega drugega mimoidočega. Bežeča množica je alarmirala vojaštvo, ki je razvilo pravo bojno črto proti blazniku. Blaznik se je dobro porabljal, vsako kritje, počasi umikal proti mestnemu pokopališču, tam pa mu je zmanjkalo streljiva ter ga je vojaštvo, ki se je previdno bližalo, s strelji ranilo. Blaznik je bil neki Italijan, ki je bil šele pred kratkim izpuščen iz blaznice. Policija ga ni mogla braniti pred napadi razkačene množice, ki ga je tako pretepla, da je po prepljavju v bolnico umrl.

Drobne novice.

Za predsednika švicarskega parlamenta je bil izvoljen socialistični poslanec Graber.

300 belih gardistov (pristašev bivšega carja) so zajele sovjetske čete pri mandžurskem Mančuliju. Ne bo jim dobro.

Vabilo na občni zbor Kmetске zveze, ki se bo vršil v Ljubljani v sredo dne 18. decembra t. l. v dvorani Rokodelskega doma s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. O kmetско-stanovski organizaciji. Poroča dr. Kulovec. 4. Volitve: društvenega načelnika, društvenega odbora, dveh pregledovalcev računov. 5. Izprememba pravil. 6. Določitev društvenega glasila. 7. Določitev članarine. 8. Slučajnosti. Občni zbor se začne ob 10 dopoldne. Četrte ure poprej se bo vršila odborova seja. Občnega zbora se smejo udeležiti odposlanci okr. Kmetских zvez in delegati zaupništev. Vsak udeleženec se mora izkazati z legitimacijo. — Janez Strein, l. r., odbornik. Janez Brodar, l. r., t. č. predsednik.

Duhovniške vesti. Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja je imenovan g. Matija Mrak, župnik in dekan v Stari Loki. — Soglasno je bil izvoljen za častnega občana trga Domžale

tamošnji gosp. župnik in duhovni svetnik Franc Bernik. — Petindvajsetletnico župnikovanja v Zavodjem pri Soštanju je obhajal 2. decembra knezoškofijski duhovni svetovalec g. Ivan Rožman.

Za načelnika prosvetnega oddelka kralj. banske uprave v Ljubljani je izbran Josip Mazi, dosedanji direktor realke v Ljubljani. — Za direktorja realke pa je napredoval dr. Dragotin Lončar, dosedanji prosvetni šef v Ljubljani.

Za načelnika oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri kraljevi banski upravi v Ljubljani je imenovan dr. Fran Dolšak, za zdravstvenega inšpektorja pri isti banski upravi pa dr. Ernest Mayer.

Tridesetletnico bo obhajala koncem tega meseca Zadrúžna zveza v Ljubljani. Ze zadnjic smo pisali, da je Zadrúžna zveza matica naših zadrug in da je v njej vključenih 574 zadrug. Če bi kdo želel kakih pojasnil o zadrúžništvu ali ustanovitvi novih zadrug, naj se obrne nanjo. Svoje prostore ima na Dunajski cesti 38. Zadnjic je priložila Zadrúžna zveza »Domoljub« svoj koledar. Se enkrat opozarjamo na tem natisnjene izreke svetega pisma. Skrbite, da koledar nalepite ali nabijete na tak prostor, da bo celo leto govoril o potrebi zadrúžništva za našega kmeta.

Z največjo slovesnostjo se je 8. decembra obhajala prva redna služba božje v Hrastniku pri Trbovljah. Domačini so iz dvorane pricreno kapelo prav lepo okrasili, prepeval je ondodni zbor Glasbene Matice, lep nagovor pa je imel g. prelat dr. M. Slavič. Prepričani smo, da bo Gospod Jezus, ki bo sedaj pod podobo kruha stalno bival v Hrastniku, rosil obilno blagoslova na Hrastničane.

Občni zbor Prvega delarskega konsumnega društva v Ljubljani se je vršil te dni. Vodil ga je predsednik dr. Andrej Go-

Družinska pratika

za leto

1930

se dobiva po

vsod za eno

Din 5-

Načelniki

ljudski

koledar

Stara vlada iz katoličanov in liberalcev je zopet potrjena v Belgiji.

25 komunističnih poslancev je bilo izgnanih zaradi razgrajanja iz nemškega parlamenta.

Do krvavega spopada je prišlo v grških Atenah med visokošolci in policijo. 30 stopinj pod ničlo je že kazal te dni toplomer v Ameriki.

10 km dolg in 5 km širok oblak kobilic je zagnilo nebo te dni nad Marokom v Afriki.

1000 učiteljev so zaprli sovjeti v Ukrajini, ker so menda rovarili proti bolševikom.

V sredi bolgarske Solije so revolucionarji ubili ravnatelja poštnega urada.

Na Kitajskem se zopet širi vselja.

Samo 13 slušateljev se je vpisalo na brezversko sovjetsko visokošolsko v Kijevu.

Za vstop v Društvo narodov se pripravljajo Turčija.

Vreče z več kot eno milijardo dinarjev je bila ukradena na železnici blizu mesta London.

Ostavko je podala vlada na Poljskem. 18.500 m dolgi predor so otvorili med italijansko Bologno in Firenzo.

Italijanski fašisti so za jaslice in proti božičnemu drevescu. Pametno!

Turški parlament je sprejel zakonski paket, ki daje ženam volivno pravico.

Silen vihar je divjal v Bibaa na Španskem.

Velika banka »Franco Roumaine« je propadla v romunskem Bukareštu. — Ves denar v varo doznice posojilnice!

Dva dni rudi znanji minister Cicerin se noče vrniti v Rimu zato so ga bolševiki obsodili na smrt.

Nov ustavni paket je vendar sprejel vestrski parlament.

Švedska novična koledarja koncem novembrskega tedna objavljata v francoski tiskarski hiši Galignani v Parizu.

Edinstveni kralj Tedy se zopet odpotavlja v tujino.

Na 10. decembru 1929 se je kapitijski parlament v Rimu odločil za slovesno...

zar. Načelstveno poročilo je podal ravnatelj Alojzij Kocmur, ki je s številkami dokazal velik razmah tega društva, ki prodaja deset tisoč družinam. Bivši minister Jože Gostinčar je v imenu nadzorstva pohvalil načelstvujoče osebe za uspešno in točno vodstvo konsumnega društva in njega podružnic.

d »Pomlad je spet.« Z vrta gospe Ane Kocjan v Lešah 89 — ki jim pravimo »gorenjska Vipava« — so zrastle lepe in dobro razvite trobentice. Mila zima jih je pregodaj izvabila iz matere zemlje. — Prav tako nam je poslala g. Ana Mrzlikar z Višne 94 lepo dišeče vijolice, ki so se tudi za tri mesece zmotile. Obema pošiljalkama prav iskrena hvala za njuno prijaznost.

d 50.000 tujcev je po približni cenitvi obiskalo letos hrvatsko Primorje.

d V Ljubljani v hotelu Union je prenočil te dni sloviti nemški pesnik Gerhart Hauptmann.

d Tri francoske vojne ladje so pripele 5. decembra v Šibenik. Na vsaki ladji je 200 mož posadke. Poveljuje admiral Dubois. Francoske vojske so naše oblasti slovesno sprejele in ljudstvo jih je navdušeno pozdravljalo.

d Nov mladinski dom z obrtno šolo. Salezijanci grade v Zagrebu na Savski cesti nov mladinski dom z obrtno šolo. Celotna zgrada je proračunana na 10 milijonov Din ter jo grade postopoma. Kot gradbeni material uporabljajo hvarski kamen, v notranjosti pa beton. Prvi del poslopja z začasno kapelico bo dovršen do božiča. Zavod bo najmoderneje opremljen, a nova cerkev je proračunana za 2500 ljudi.

d V stiski so se spomnili domovine.

Po vojni se je mnogo bosanskih družin iselilo v Turčijo, kjer se jim je obetala zemlja in druge ugodnosti. Toda nade so jih grenko varale; v Turčiji so jih slabo sprejeli in o kakršnikoli pomoči ni bilo nobenega govora. Ljudje so kmalu porabili denar, ki so ga bili dobili in prinesli s seboj za v Bosni prodana posestva — in postali berači. V tej stiski so se spomnili domovine. Družine, ki jim je ostalo vsaj še nekaj sredstev, so poslale kralju Aleksandru prošnjo, da bi se jim dovolili povratek in v starem kraju dovolilo nekaj državne zemlje, da bi si znova postavili domove. Kralj je prošnjo ugodil.

d 80 milijonov dinarjev potrebščin izkazuje osnutek proračuna mesta Ljubljane.

d Zakurjena bo cerkev sv. Krištofa v Ljubljani, kamor je trvdka Mihelič postavila te dni poizkusno peč za žaganje. Cerkev je izpostavljena vsej severni burji in je zato precej mrzla.

d Najnovejši dve naši podmornici »Smel« in »Osvetnik« sta zgrajeni najmoderneje in bosta lahko popolnoma zadostili svoji nalogi, to je obrambi naše obale. Obsegata 36 ton kadar plujeta na površju morja. Naši in francoski častniki soglašajo v sodbi o vseh odličnih lastnostih podmornic. Tudi brzina, s katero ploveta pod vodo, je zelo velika. Njuni topovi so najmodernejšega kalibra. Podmornici bi se utegnili braniti tudi proti letalom, ki bi ju hotela napasti. Podmornici sta oskrbljeni tudi z radio postajo ter sta lahko v stalni zvezi z drugimi našimi morskimi enotami. Kadar ploveta na površju morja, plujeta hitreje

kakor katerakoli podmornica. Podmornici je zgradila francoska družba »Chantiers de la Loire«. Naša vojna mornarica je z novimi podmornicami pridobila izredno mnogo. Podmornici sta že prispeli v naše pristanišče v Tivatu.

d Tudi število bolniških blagajn bo zmanjšano. V ministruvstvu za socialno politiko razmišljajo o zmanjšanju števila bolniških blagaj od 23 na 9, torej na sedežu vsake banovine po eno. Zato pa bi ustanovili več podružnic in imenovali več zaupnih mož.

d Kraljeva banska uprava v Zagrebu je namestila vse bivše tamošnje oblastne uradnike.

Vsako britvica Gillette pride iz tovarne v promet šele po večkratni kar najtočnejši preizkušnji.

Na trg pošeljejo samo one britvice, ki so brez sleherne pogrške in zato omogočajo brezhibno britje. Zatožite se pravočasno z njimi!

Gillette

d Žetev tobaka v vardarski banovini je letos na vrednosti za 150 milijonov manjša, kakor so prvotno računovali.

d 50 hladilnic za meso, 34 za mleko, sir in jajca in 12 za prekajene mesne izdelke, bo imela nova, velika moderna tržnica v Zagrebu. Severovzhodni del tržnice se enkrat ne razdeli v celice in bo služil za skladišče za južno sadje. Tržnica bo po stehnah obložena z glazuro iz belega cementa, v oddelku za mleko z belimi pečnicami, v oddelku za meso pa s steklenimi ploščami. Tla bodo asfaltirana.

d Devetdesetletnico je praznoval te dni v Ljubljani g. Franc Verbič, bivši trgovec iz Bistre pri Borovnici. Ena vnukinja, misijnska sestra Ksaverija Pirc, deluje sedaj v misijonu Svatoju na Kitajskem. Naj živi častitljivi starček do skrajnih mej človeškega življenja!

d Čisto napačno. France Zamuda iz Šilovega popra št. 9. p. Mokrica, je naročnik »Domoljuba« ter ga dobiva vprav na ta naslov. Plačal ga je samo za prvo polovico leta. Zato se mu pošlje v novembru vljuden opomin, naj poravna naročnino, ker se mu bo sicer list moral ustaviti. Uprava čaka in ker nič ne pričaka, je primorana list ustaviti. Pa ti pride hudo pismo, češ, »Domoljuba« sem plačal takoj po opominu, vi ste pa tako nesramni, da ste mi list ustavili.

Kakšen red pa imate! In priloži položnico kot potrdilo. In kaj se izkaže? Mož je res plačal, in sicer je nesla na pošto v Zaloko ob priliki sejna njegova žena Johana. In na položnici je bilo napisano: Johana Zamuda, Šilov poper, poštni žig pa je bil Zaloka. — Domoljubova gospodična pri upravi išče dve uri »naročnico« Johano Zamudo pod pošto Zaloka — zakaj vsi naročniki morajo biti urejeni po poštah, ne po imenih ali vaseh — a ne dobi ničesar. Zato napiše Johano Zamudo iz Zaloke kot novo naročnico. Domoljub se ji pošlje, pa pride nazaj s pripombo: nepoznana. In tako je nova zmeda in zadrega v upravi. In to samo vsled tega, ker Zamudova žena ni napisala na položnico natančno tistega imena, na katerega Domoljub prihaja, torej: France Zamuda, Šilov poper 9, p. Mokrica. — Kdor se torej jezi, naj se jezi na svoj račun. Deset takih imamo sedaj, ki so plačali, pa jih nimamo kje iskati, ker jih sploh ni. — Podobno nam piše neka M. M., da naj ji pošljemo Domoljuba, ker da je plačala, za potrdilo priloži položnico. Toda M. M. nič ne pove, kje je doma, na kakšen naslov je dobivala list itd. Samo iz poštnega žiga sklepamo, da je plačala na pošti v Trzinu. S tem pa še ni rečeno, da tudi Domoljuba dobiva po trzinški pošti. Zato prosimo v tem oziru natančnosti. Drugače med 40.000 naročniki ni mogoče vzdržati reda.

d Hranilne vloge pri naših bankah z izjemo Središnje zadruge, Poštno hranilnice in žira Narodne banke, so znašale koncem tretjega tromesečja 1929 po tekočih računih 11.095 milijonov dinarjev. Koncem drugega tromesečja so hranilne vloge znašale 10.967 milijonov dinarjev.

d Nižjo gozdarsko šolo dobi Maribor, središče dravskodolinske in kozjaške lesne industrije. Z ustanovitvijo banovinske gozdarske šole v Mariboru bo omogočena vzgoja izvežbanih delavcev pri delu za prosep našega domačega gozdarstva, tega bogatega našega narodnega zaklada. Gozdarska šola bo imela svoje prostore v dvorcu bivše mariborske oblastne samouprave. Za Maribor bo ustanovitev omenjene šole gotovo velika pridobitev.

d »Dokazovanje«. Na brošurico »Moja opazovanja« je »Ogenj«, ki ga izdaja Kerkova mladina, odgovoril ne z dokazi — teh pač ni — temveč po svoji navadi z norčevanjem in psovanjem kakor je bilo pričakovati. To so res sijajni »reformatorji« krščanske družbe.

d Polomi bank v Nemčiji. Nemčija po težkih povojnih letih gospodarsko vstaja in napreduje z ogromnimi koraki. Sedaj ko ozdravlja narodno gospodarstvo, pa se kažejo tudi neozdravljive rane, ki jih je treba izrezati. Zlasti mnogo polomov imajo zaznamovati nemške banke. Ne mine noben teden, da ne bi listi s strahom poročali, da se je zrušila sedaj ta, sedaj ona banka, ki so jo ljudje smatrali za močno in ji zaupali svoj denar. O nekaterih je »Domoljub« že poročal, pa so sledile potem še mnoge. Vzrok je največkrat špekulacija z važnimi vrednostnimi papirji in pa gotova lahkomišelnost, ki se je mnogih polastila v dobi, ko je denar propadel. Mnogo manjših bank so rešile večje, da celo nemško gospodarstvo ne bi preveč trpelo. Storile

so to radi tega, da ne pade vse zaupanje vlagateljev do bank. Jasno je namreč, da so vlagatelji dvigali denar po vseh mestnih zavodih, ko so videli, koliko jih je, ki so izgubili težko prislužene denarje. Nemci upajo, da se bodo razmere kmalu zboljšale. Pokazalo pa se je znova, da ni vse zlato, kar se svetli. Je le vse drugače, če je denar naložen v domačih denarnih zavodih.

d Zanimiva pravda. Akademski kipar Mihajlo Živič v Osijeku je prejel pred meseci od nekega društva naročilo, da izvrši štiri metre visok kip pokojnega ministrskega predsednika Pašiča. Za dovršitev tega dela je porabil Živič 1530 kg mavca (gipsa) in 3000 kg gline. Ko je hotel po dvo-mesečnem delu kip vlit, se je model naenkrat popolnoma sesul, ker mavec ni bil iz alabastra, ampak iz neke druge manj vredne snovi, kar je prejkava že dognala. Zdej toži Živič dotičnega trgovca za oškodnino in vse napeto pričakuje konca zanimive pravde.

d Bratom Orlom. Razposlali smo vam ponovno opomine radi naše loterije. Zrebanje se vrši nepreklicno 22. decembra. Prav iskreno vas prosimo, dragi bratje, razprodajte vam poslano srečko. Čisti dobiček je namenjen za katoliški dom. Če vidite, da srečk ne boste mogli razprodati, nam jih takoj vrnite, najkasneje pa do 18. decembra. Zadnji čas za pošiljatev denarja je 22. december. Bratje, pokažite sedaj, ko še imate priliko, da ste bili bratje tudi Orlom v Slovenski krajini! Za vašo ljubezen vam bomo vedno hvaležni. Nerazprodane srečke nam pravočasno vrnite! Če je kdo zgubil položnico, naj zahteva takoj drugo. Z Bogom, bratje! Bog živi! — Orlovski odsek v Krogu pri Murski Soboti.

d Na svojem domu v Podčetrtku je umrl 5. decembra vpokojeni župnik jurklosterski g. Jurij Cvetko.

d V misijonski hiši v Ljubljani je umrl mladi misijonar g. Alfred Drašček. Naj počiva v miru!

d Umrl je 25. novembra po daljši bolezni mož-poštenjak Anton Ercek iz Zabukovja pri Raki. N. v m. p.!

d Umrja je v župniji Šmartno ob Dreti na dan svojega godu 26 letna Frančiška Šporin, vneta Marijina družbenica, ki je zlasti veliko storila za nabavo novih zvonov pri Sv. Joštu. N. v m. p.!

d Umrja je 28. nov. na Vodenicah pri Kostanjevici Uršula Penca v starosti 74 let. Pokojna, ki je bila splošno zelo priljubljena, je bila mati 8 otrok; 4 žive v Ameriki, 4 v bližini doma. Naj počiva v miru!

d Tečaj duhovnih vaj v prvem četrtletju 1930 v Domu duhovnih vaj v Ljubljani. Za mladeniče: od 1. do 5. februarja, od 8. do 12. marca, od 22. do 26. marca, od 29. marca do 2. aprila. Za rekrute: od 8. do 12. februarja. Za Krekovo mladino: od 3. do 7. januarja. Za može: od 18. do 22. januarja, od 15. do 19. februarja, od 15. do 19. marca. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6 zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Oskrbnina za ves čas 120 Din.

d Ta je pa imel srečo. 70 letni, napol gluhi kmet Stipa Zorko iz Rušana pri Mostaru se je pijan kot čep vračal ponoči domov. Pot ga je vodila mimo vojaških skladišč in tu je straža zavpila nad njim »Stoj!« Toda Stipe se še malo ni zmenil za to, marveč je kolovratil svojo pot dalje. Straža je storila svojo dolžnost in streljala — toda zadeti pijanca, ki meri cesto povprek in ne ohrani ravnotežja niti trenutek, je pač težko! Tako je Stipe popolnoma nepoškodovan prikolovratil domov in se mu niti sanjalo ni, kako blizu mu je bila smrt. Ko so kmalu nato prišli orožniki, da ugotove istovetnost čudnega nočnega gosta, so našli Stipo že smrčečega v pijanskem spanju.

d Prevagal se je in omahnil v globino. Anton Podržaj, z Iga pri Ljubljani, obdolžen umora svoje mačehe in zaprt v ljubljanskih sodnih zaporih, si je te dni sam vzela življenje. Podržajeva celica je bila v drugem nadstropju jetnišnice med Miklošičevo in Cigaletovo cesto. Zgradba jetnišnice je urejena tako, da je mogoče z dna poslopja pregledati vsa tri nadstropja s celicami. Ko je prinesel paznik Podržaju kosilo, je ta planil skozi odprta vrata celice na hodnik, se z gornjim delom globoko nagnil nad ograjo hodnika, se prevagal in omahnil v globino. Na trdem tlaku poslopja je Podržaj smrtno ranjen obležal. Vse se je zgodilo v dveh, treh trenutkih, tako da mu paznik ni mogel preprečiti groznega samumora.

d Požar je uničil hišo z gospodarskimi poslopji vred polirju Andrejču v Pečarovicah.

d Za 7000 Din perila so odnesli neznaniz umzoviči iz delavnice perila Pavle Perinatove v Celju.

d Iz ljubljanske porotne dvorane. Dne 2. decembra 1929 se je pričelo zopet porotno zasedanje v Ljubljani, ki je bilo zadnje, zakaj kakor mnogim znano, bo s 1. januarjem 1930 porota povsod v naši državi izmenjena. Porotniki so prvi dan soglasno potrdili vračanje olede uboja, kakar je dobil Miha Premelč 7 let težke ječe. — Šest let težke ječe je prejel, ker je na izločilo goljufal, Artur Schlesinger.

d Celjski porotni sodniki. Radi zločina posilstva bosta sedela Ivan Godler in Baltazar Pristovšek tri leta. — Radi uboja je dobil Janez Križnik 12 mesecev. — Radi tatvine bosta sedela Novosel in Isterič po 4. Turnišča pa 3 leta.

d Pred zadnjimi mariborskimi porotniki. Razprava proti umora obtoženemu M. Horvatu se je preložila. — Radi tatvine in uboja je bil obsojen Stefan Šošterec na 7 let težke ječe, Anton Labič pa bo sedel radi uboja 4 in pol leta.

d Učitelj je volka z motiko pregнал. V Bosni so pričeli volkovi zopet zelo vznemirjati prebivalstvo. Predrzen volk se je te dni priklatil celo v večjo vas Ivanjico ter pričel stikati okrog svinjaka na dvo-rišču učitelja Jakonoviča. Ta je prihitel in volka pregнал — z motiko.

d Igralec po nesreči ustrelil igralko. V soboto 9. decembra je priredilo muslimansko podporno društvo v Banja luki neko zabavo; igrali so tudi dramo »Unesite mrtveca«, pri kateri mora junak »ustreliti« junakinjo. Društvo si je izposodilo puško, s katero je igravec streljal na glavno igralko gospo Marijo Franič. Toda puška je bila nabita z ostrim nabojem; ter je junakinja obležala težko ranjena. Občinstvo nesreče niti ni opazilo, ker se je dogodek vršil na koncu in je takoj padel zastor. Igralka bo najbrž ostala še pri življenju.

d Z lovsko puško je ustrelil na gostilničarja. V Dogošah pri Mariboru je pretekli teden v večernih urah sedel v svoji gostilni gostilničar Ivan Lešnik z malim otrokom. Mahoma se odpro vrata, v gostilno stopi neznanec ter ustrelj z lovsko puško na gostilničarja, ki je bil k sreči ranjen le v zgornji del desne roke. Gostilničarja so pripeljali v mariborsko bolnišnico, varnostne oblasti pa zasledujejo neznanega storilca.

d Ostrina noža je prodrla pljuča. V neki gostilni v Gornjih Rušah pri Mariboru je prišlo med fanti, ki so sedeli v gostilni, do prepira, kmalu nato pa so se zabliskali noži. Žrtev pretepa je postal 25-letni pomožni delavec Jožef Rupnik. V gneči mu je neznan storilec porinil nož v desno pleče, tako da je ostrina prodrla pljuča, ki so izstopila zadaj. Ranjeni se bori v bolnici s smrtjo.

d Na kose je raztrgal tovorni vlak med Črnomercu in kolodvorom Sava pri Zagrebu ruskega begunca Ivana Mašina.

d Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrkom kozarec naravne

Sloan-ov Liniment

odpravlja bolečine

Proti boleznim v bokih

rabite Sloan-ov Liniment (mast).

Zakaj bi trpeli neznozne bolečine, če jih morete le z malo Sloanovega Linimenta (mast) odpraviti. Sloan-ovo mast ni treba drgniti, kajti ona gre sama v kožo, greje in umiri obolele dele, a bolečine izginejo.

Imejte vedno vsaj eno steklenico v zalogi. Zelo enostavno se postopa. Na koži se ne napravlja nikak madež.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijazu, bolečinam v križu, boleznim v bokih, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo MIŠKOVIĆ in COMP.
Beograd, Sarajevska 70.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah

PO DOMOVINI

Naša posojilnica.

(Izlake pri Zagorju.)

Med raznimi zadrugami, ki dobro prosperirajo, je tudi Hranilnica in posojilnica. Dolga 29 let je bila pod gostoljubno streho g. Jakoba Hribarja, ki je ves čas njen odbornik, za kar mu tem potom Hranilnica izreka svojo zahvalo. — Postavili pa smo Zadrugi dom, Hranilnica in posojilnica se je preselila v svoj novi prostor. Zadrugi dom se nahaja za Mlekarsko stavbo. Lani je imela hranilnica prometa 5.800.000 Din. Uraduje kot poprej, vsako nedeljo od 8 dopoldne.

Dvajsetletnica prosvetnega društva.

(Cruče.)

15. decembra t. l. obhaja prosv. društvo na Cručah svojo 20letnico. V proslavo tega pomenljivega dne se bo vršila v nedeljo 15. dec. ob treh popoldne v Društvenem domu slavnostna akademija z zelo pestrim sporedom.

n Popravek. Iz koledarja Mohorjeve družbe za leto 1930 razvidimo, da je tam označeno, da se vrše sejmi v mestu Kamniku tako, kakor so se vršili pred letom 1929. Zato prosimo, da blagovolite objaviti v Vašem cenjenem listu, da se vrše v Kamniku sejmi vsak drugi torek v mesecu in sicer: Kraški in živinski sejmi v mesecih: januar, marec, junij, avgust, oktober in december. Živalski sejmi pa v mesecih: februar, april, maj, julij, september in november. Ako pade sejski dan na praznik, se vrši dotični sejem prvi prihodnji delavnik. — Zupanstvo občine Kamnik.

Smrtna kosa.

(Iz Trebelnega.)

V nedeljo dne 24. t. m. smo spremili k večjemu počitku Franceta Pavšeti, posestnika in gostilničarja iz Mirne vasi. Na poslednji poti ga je spremljala ogromna množica. Pogreba se je udeležil tudi ves občinski odbor, kjer je bil tudi on celih 27 let. Več let je bil ključar podružne cerkve sv. Antona. Bil je nad eno uro oddaljen od župne cerkve, vendar smo ga videli vsako nedeljo že močno opešane v cerkvi v svojem 73. letu. Bil je star in zvest Domoljubov čitatelj. Naj v miru počiva!

Gospodarsko delo.

(Smihel pri Novem mestu.)

V nedeljo dne 1. dec. se je vršilo pri nas strokovno predavanje o vinarstvu in kletarstvu. Res zanimivo predavanje so poslušali, moške in ženske, s pozornostjo in odobravanjem poslušali. Udeležba sicer ni bila zelo množična, a ravno s strokovnimi kmetijskimi predavanji se bodo priletni maršakeri, ki jim do sedaj ni bilo kaj prida nar. izobrazbe. Takih predavanj si želimo še večkrat.

Dosedanji ravnatelj na kmetijski šoli na Grmu g. inž. Podgornik je odšel na novo službeno mesto: k banski upravi kot kmetijski referent. G. ravnatelja bomo okoličani ohranili brez izjeme v najboljšem spominu.

Kmetisko izobrazba.

(Iz novomeškega okraja)

Trimesečni kmetijski tečaj je bil otvorjen prejšnjo nedeljo v Stopičah. Predavanja so v četrtkih in ob nedeljah. Predavajo strokovnjaki s

»Franz-Josef« - grenčice. Zdravniška poročila iz bolnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef« -vodo posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo. — »Franz-Josef« -grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Zlatec. — Pozor! Dne 24. nov. mi je bila ukradena koblica, lepa, dve in pol leti stara, rjava lisasta barve, z normalnim repom in dolgo grivo. Je drobni kosti in tenkihi, zadaj belkastih nog ter brljava na levo oko. Sporoči naj se: Ant. Turk, Zlatec 68. v. Struge na Dol.

Kmet. šole na Grmu. Radi tega tečaja je morala Okrajna kmetiska zveza preložiti že pripravljena predavanja po občinah za poznejši čas, samo v Beli cerkvi bo še predavanje prihodnjo nedeljo 15. t. m. Ravnatelj kmetijske šole na Grmu g. ing. Podgornik je že prevzel posle načelnika pri kmetijskem oddelku banovinske uprave v Ljubljani. Vrščee dolžnosti ravnatelja na grmški šoli je g. ing. Kotlovšek. — Koledarček Kmetijske zveze se dobe v pisarni Ljudske posojilnice v Novem mestu Kmetovalci, sezite po svojem stanovskem koledarju. Letos je posebno poučen in zanimiv.

Časopisje pri nas.

(Ribno pri Bledu.)

Katoliški tisk je imel v naši župniji letos velik razmah. Naročnikov na »Slovenec« je 12, na »Domoljuba« 94, Mohorjanov je 95 in več nabožnih časopisov. Tudi v prihodnje naj bo naš najboljši prijatelj krščanski časopis in krščanska knjiga!

Otvoritev Prosvetnega doma.

(Šmartno pri Kranju.)

Otvoritev »Šmartinskega doma« dne 1. dec. se je prav dobro obnesla. Na novo ustanovljeni mladi pevski zbor je pod vodstvom organista g. Kovačiča s sigurnostjo in polnim zanosom odpel par pesmi. Naj živi in doni lepa slovenska pesem v novem domu! — G. kanonik dr. Tomaž Klinar je v krepkih gorenjskih besedah očrtal in poudaril pomen in namen novega doma: Z delom in trudom je bila dograjena ta hiša, naj bo dom izobrazbe in napredka, naj bo dom poštene krščanske slovenske hiše. — Igra »Miklova Zala« je bila z nekaterimi nedostaki precej dobro igrana. Krasna scenarija, pešne narodne noše, lepa razsvetljava je občinstvo kar očarala. Ponavljanje 8. decembra je bilo dobro, a je zostajalo po točnosti in sigurnosti. — V nedeljo dne 15. dec. pop. ob pol 4 se že enkrat vprizori »Miklova Zala«, da imajo okoličani priliko ogledati si »Šmartinski dom«.

Naši se ženijo.

(Sromlje pri Brezicah.)

V zadnjem času, ko se je pokazalo, da bo letos zborna vinska kapljica, so tudi naši fantje začeli resno misliti na zakonski stan. Prvi je v tem oziru napravil odločni korak naš splošno priljubljeni organist g. Franc Kljun, ki si je vzel za življenjsko družico v zakon svojo korno pevko, družbenko Marijo Kostrevo. Temu paru sta 25. novembra sledila v zakon dva fanta, brata, oba kongreganista, namreč Martin Petan, posesnik, Sromlje in predaik fantovske Marijine družbe, z družbenko Franco Matjašič, in Alojz Petan z družbenko Angelo Krošelj. Na gostiji se je nabralo za naše izobraževalno društvo 150 Din. Bog dad vsem novoporočencem srečno dočakati zlato poroko! — Večina vina je že prodanega. Na prodaj je še nekaj malega.

Naši rudarji v Haagu.

V prvih dneh meseca novembra se je vršila v Haagu na Nizozemskem (Holandija) razstava jugoslovanskih vezenin. Razstava je vzbudila občo pozornost. Otvoril jo je nizozemski princ. V prvih dveh dneh je bilo razprodano vse bosansko blago in so morali brzojavno naročiti novo pošiljatev. Razstava priča, da bi naše blago našlo kupce v Holandiji. To priliko so porabili tudi naši izseljenci rudarji, ki bivajo v Limburški pokrajini. Lastniki rudnikov in njih krščansko-socialne organizacije so jim omogočile, da so se ogledali jugoslovanske razstave, kjer so nasloplili tudi s svojim tamburaškim zborom. Ob tej priliki so bili predstavljeni tudi našemu konzulatu v Haagu, kjer so izrekli ponovno željo, da bi dobili slovensko ljudsko šolo in slovenskega duhovnika na Holandsko. V Haagu so bili gostje katoliških delavskih organizacij. Ob tej priliki so bile izgovorjene pozdravne besede od dr. L. G. Kortenhorst, tajnika Splošne katoliške delavske zveze. Zahvalil se je v imenu Slovencev in v imenu tamburaškega zbora predsednik društva sv. Barbare. O posetu naših rudarjev v Haagu je izšel v holandskem listu »De Maabode« obširen članek o naših rudarjih in s sliko tamburaškega zbora v Haagu.

Naši na tujem.

(S. Paulo, Brazilija.)

Malo je znana Brazilija, ta ogromna zemlja, naši domovini. Iz zemljepisa jo poznajo nekateri, a še ti si predstavljajo vse bolj divjo in zaostalo. Ni tako; Brazilija se lahko šteje k eni najbolj naprednih južno ameriških republik. Čisto po severno-amerikanskem sistemu rastejo nova mesta ter nebotičniki. Gradijo se tovarne, železnice, ceste itd. Tu najdes ljudi s celega sveta, zastopani so vsi narodi, od Evropejca pa do afrikanskega črnca. Najbolj so zastopani Italijani, ki imajo največ trgovine v svojih rokah ter imajo svoje močne organizacije. Teško se nam je boriti proti njim, ker večina so pod fašističnim vplivom ter imajo močno časopisje. Dobro nas poznajo in čutijo, da imamo tu svobodo, delati na nacionalnem polju. Zato delajo na vseh koncih in krajih da bi nas razdužili. Posrečilo se jim je, dobili pod svoj vpliv Slovence izobraž. društvo »Ornus«. Ti ljudje so se jim prodali in so šli tako daleč, da so svojo slovensko zastavo raztrgali in prepovedali peti naše slovenske pesmi. Fašistični časopis »Il Piccolo« jim je celo ponudil, da jim da, ako hočejo izdati svoje glasilo v slovenskem jeziku, vse na razpolago brezplačno. Kar je bilo zvednik naših fantov, so izstopili, ker jim je bilo težko, da niso smeli zapeti svoje pesmi.

Koledar Kmetijske zveze.

Izšel je koledar Kmetijske zveze, ki pri naša poleg običajnega koledarskega grdiva še celo vrsto zanimivih ter za kmetovalca potrebnih in koristnih stvari. Tako najdes v koledarčku poštno določbe in kolkovne pristojbine; seznam knjig za kmetijstvo in gospodinjstvo; novo razdelitev države na banovine; tabelo za preračunavanje oralov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre; preračunanje pesti v metersko mero; pouk o trajanju pojatve pri domačih živalih in o trajanju brejosti, dojenja in sesanja; koledar brejosti; razmerje med živo težo in težo zaklane živine; kako se izračuna kubična mera okroglih debel; kako se izračuna vsebina debel in hlodov; kako velika naj bo gnojnišča in gnojne jame itd. Zelo dobro bo služil kmetom izkaz o sejmih, ki so lepo razdeljeni po okrajih za celo Dravsko banovino.

Poučni so spisi, ki so jih napisali priznani strokovnjaki. Tako je napisal dr. Valenčič članek: »Kmet kot rgovec«, ravnatelj Josip Priol: »Dve nujni nalogi našega sadjarstva«; nadzornik M. Humek: »Pri najhujših živalskih zajedalcev našega sadnega drevja«; inž. Josip Skubic: »Zasajanje novih sadovnjakov«; strokovni učitelj A. Flego: »Naši kmetijski mladinci«; inž. Erik Eisel: »Kakor z gnojem ravnati, tako gospodarstvo imaš«; inž. M. Absee: »Oskrba in prehrana svinje matere in pujskove«; inž. O. vzrejti telete«; inž. Janko Dolinar: »Bodočnost slovenskega hmeljarstva«; inž. Jože Černe: »O pridelovanju ajde«; Joža Okorn: »O čebelarstvu« in Ludovik Puš: »Zakaj ne v kmetijsko šolo?« Tudi o pomenu radia za kmeta govori koledarček.

Koledar, ki ga je izdala in založila Kmetiska zveza v Ljubljani, je lepo vezan z zlatim napisom in listnico ter stane za člane 12 Din, za nečlane 15 Din. Kmetje! Kupujte pridno koledar! V nobeni kmetški hiši ne sme manjkati koledar Kmetijske zveze!

Vsi kmetje v Kmetisko zvezo!

Malo pokramljam.

2. Časopisi in društva.

Bliža se novo leto. Nove pratike so že nastopile svojo pot po svetu in novi kolektarji že oznanjajo praznike in vreme prihodnjega leta.

Društveni tajniki že sestavljajo poročila za prihodnji občni zbor in skušajo dokazati, da so društva vseskozi živahno delovala. Blagajniki željno pričakujejo novega leta, ki bo z novo udnino napolnilo vsaj za hip skoro popolnoma prazno društveno blagajno.

Prav zato je primerno, da se pomudimo obširneje pri trditvi našega prijatelja, ki pravi, da se veliko in prav po nepotrebnem tudi potroši za razna društva in društveno veselico, za udnino in za časopise.

Začnimo s časopisi!

Vemo, da so bili časi, ko slovenski čmet ni poznal časopisa. Danes skoro ne boste več dobili hiše, kjer bi ne imeli vsaj enega časopisa. Vendar bi si desetkrat premislil, preden bi upal trditi, da je denar za časopise zapravljen, kakor to z mirno vestjo lahko trdim o čezmernem zapravljanju potom pijančevanja.

Vzemimo za slučaj, ki se sicer ne bo zgodil, ampak recimo da bi bilo tako. Vlada naj bi prepovedala v svrhu varčevanja za kratko dobo dveh do treh let izdajanja vsakega časopisa. Ali menite, da bi narod imel od tega kaj koristi? Niti za pol dinarja ne. In ne vem, kako bi tak ukrep vlade pozdravila večina ljudstva, kako bi pisali o njem po svetu?

Časopis prinaša novice od blizu in od daleč. Ze to je za svet neprecenljive vrednosti. Ko je umrl pred nepredaljnjim časom papež v Rimu, so zvedeli pri nas šele čez tri mesece, pri predniku sedanjega papeža pa v treh urah. Ta stavek pove veliko. Brzjav raznese novice v mesta, časopisi pa v kratki dobi po vseh človeških seliščih.

Časopisi poučujejo v vseh mogočih panogah vsakdanjega življenja. Gospodar najde v njem svoj delež: živinske in žitne cene, navodila za napredek v poljedelstvu, sadjarstvu, živinoreji. Gospodinja in mati najde v njem svoj kotiček, ženske in dekleta pa dajejo v časopisih svoje zanimanje.

Časopisi zabavajo. Tudi to je potrebno. Človek tega potrebuje. Včasih ne more zaspati. Vzemi v roke časopis, beri ga in boš lahko in hitro zaspal. Tudi to je včasih koristno.

Časopisje seznanja mesta z vami, posreduje med trgovci in odjemalci, koristi obrtniku in tovarnarju. Spet seznanja narode z narodi; kratko: časopisje obsega v svojem naročju ves svet in vse ljudi.

Le za tistega je denar za časopise izgubljen, ki časopisa ne bere ali pa če kdo namenoma in redno bere časopise s članki dvomljive vrednosti...

Tega seveda ne morem trditi, da denar, ki ga vložimo v časopisje, ohrani tudi še pozneje svojo vrednost. Zlasti političnih listov gre mnogo na pot v trgovine in od tam potom raznih zavitkov na pot uničenja. Leposlovni in deloma tudi nabožni listi ohranijo pa tudi za poznejši čas precej

svoje vrednosti, kjer jih hranijo. Poznejši rodovi bodo hvaležni zanje.

Poglejmo pa posledice, ki jih prinaša branje časopisov. Kdor rad bere, bo krepko napredoval v izobrazbi duha in srca in se znanja, ki ga bo dobil zlasti iz dobrih strokovnih listov, ne bo nikdar sramoval.

Pa poglejmo tiste neprestane tožbe, ki spremljajo poročila o nezmernem popivanju: Stepli so se, več ranjenih, eden, dva smrtno nevarno, eden ubit, umorjen, ubijalec se skriva, je odveden v zapor. Ena hiša je nasilno oropana, krepke moči, druga hiša vsaj za čas zapora, pečat umora pa na morilcu ostane tudi še poslej...

Pa še par besedi o društvi.

Pomena društvenega življenja, žal, mnogokje še vedno prav ne cenijo. Koliko koristnega bi nudile lahko društvene dvorane, ko bi naši ljudje znali ceniti društvena predavanja in društveno knjižnico!

Se: Koliko nas je mohorjanov?

V zadnji številki smo ugotovili, da je v Sloveniji približno četrtnina vseh rodbin v Mohorjevi družbi. Če bi torej hoteli doseči, da pride Mohorjeva knjiga v vsako hišo, bi moral priti en mohorjan približno na vsake šest oseb. In res! V Sloveniji imamo še nekaj župnij, ki so to tudi dosegle! V ljubljanski škofiji pride en mohorjan na vsake šest oseb v petih župnijah: v Bevkah, v Bohinjki Beli, v Kamni gorici, v Lešah in pri Sv. Križu nad Jesenicami; v lavantinski škofiji pa v Gornji Ponikvi; na vsakih se-

62

RAZNO

Kaj je užival in uživa človek? Večina ljudi zna čisto dobro, kaj jim dobro tekne, odkod in zakaj tek, tega ne zmojo pojasniti. Pri izbiri jedi pride v poštev navada, prebitanje na gotovem delu zemlje, pa tudi vpliv kulture in izobrazbe. Ako bi postavili pred nas jedila, katera so uživali naši predniki pred več stoletji, bi jih mi zavrgli, akoravno živimo v istih krajih in pod istimi pogoji. Po kuharskih knjigah iz srednjega veka je bila posebnost: pečena vrana, kukavica, škrjanček, mladi žerjavi in storilje. Srednjeveški vladarji in bogatini so posebno cenili labude in žabe. Severni narodi še danes ne uživajo rib takoj, ko so jih nalovili, ampak jih zakopljejo v zemljo in jih jedo, ko je začelo meso trohneti. Eskimi v najbolj severnih krajih jedo najraje na pol gnile glave morskih psov. Samo jedi jedo surove glave severnih jelenov. Čucom grede predvsem v slast mihe severnega jelena. Vse, kar spada v vrsto hroščev, črvov ter golazni, je za naše

Cirkuški otrok

»To napravijo vožnje samostojnih mladih dam.« je rekla istega dne zvečer grofica svoji nečakinji in tam dala duška svoji jezi in žalosti, ker je čutila, da deklici vendar ne bo mogla ničesar prikriti, ker je mesto preblizu in so časopisi stvar preveč raztrobili.

Lili je mirno poslušala, kar ji je pripovedovala teta. »Toda to pravtako ni res, kakor ni res, kar pripovedujejo o Nori,« je rekla v svoji trmi, ki je vedno takoj vstala v njej in ki ni popustila niti od misli niti od zaupanja, ki si ga je bila enkrat prisvojila. »Ni Kurt, ni Nora ne bi napravila kaj takega. Grdi članek v časopisu je napisal nekdo, ki jima hoče škodovati. Kurt bi le moral to takoj vedeti, da lahko takoj ovrže.«

»Bog ti daj pamet,« je mislila grofica, ogorčena nad preprostostjo, s katero je hotela Lili urediti to zamožano zadevo. Teta je bolje poznala svet in ljudi in je vedela, ne samo, kaj vse je lahko mogoče, temveč tudi, kakšne posledice lahko nastanejo iz tega. A prvič je opustila svoj običajni rek: »Kaj naj storim?«

Prvič pa je to mislila Lili. Njena ljubezen in ponos sta jo vzpodbujala k temu. Dolgo je razmišljala. Kurt je torej ljubil Noro! Zato je bil tako nesrečen, zato je bil tako dolgo v tujini. Zato tako bolan in tako žalosten? ... Toda globoka in resnična ljubezen nikdar ne odbija čistega dekliskega srca. Nora je bila v Lilinih očeh tako dobra, tako lepa, da je umela Kurtovo bol; morda ga je tam laže raz-

umela, ker je v svoji pametni glavici lahko pristavila: »Poročiti pa uboge Nore, seveda, ne more; to je vendar povsem nemogoče. Ubogi Kurti! Zdaj ima povrh še to jezo in prav gotovo je zato odšel.«

Prišla ji je rešilna misel: kaplan bi bil najpripravnejša osebnost, ki bi mogla tu pomoči. On vendar pozna Kurta in Noro, ve za vso zgodbo, ve, da Kurt po svojem povratku ni zapustil Göhlitz, da na sovražnih časopisnih besedah niti besedice ni resnice. Njemu hoče pisati, naj vse primerno ovrže. Morda je tudi Kurt odšel tja.

Da ga je dobro razumela, o tem so pričale vrstice, ki jih je zdaj pisala, ki so naivno preprosto potrjale njeno trdno zaupanje, njeno skrb za njegovo zdravje in njeno sočutje ter so v vsaki besedi nezavestno izdajale njeno ljubezen. Priložila je tudi žaljivi članek iz časopisa ter naprošala kaplana, naj ukrene vse, da prihrani ubogemu Kurtu nadaljne neprijetnosti in mu stvar olajša, da ne bo zbolel. Priložila je tudi vso korespondenco, ki je bila med tem došla za Kurta, prav takšno, kot je bila. »Lahko je kaj vmes, kako obvestilo, ki bi ga sedaj nujno potreboval,« je menila.

Kakor ranjena žival, ki beži v goščo, da se skrrije, tako je bil tudi Kurt v svoji bolesti poiskal samoto. Zvabil ga je bil stari dom, ki je bil zdaj prazen. Pot ga je peljala skozi glavno mesto; trenutek se je obotavljal, ali bi tam še kaj poizvedel ali ne. Toda novica je bila preveč nepričakovana in glede osebnosti, poznane kot je Nora, pomota pač ni mogoča. Srce se mu je upiralo, da bi slišal to iz tujih ust, saj je videl na lastne oči — saj je sam slišal od nje: »prepozno.« »Dovolj zgodaj mi je dala pojasnilo,« je rekel z bridkim smehljajem in se odpeljal skozi Dunaj, ne da bi se kaj ustavil.

dem oseb pride v ljubljanski škofiji en mohorjan tudi v petih župnijah: v Vranji peči, v Mošnjah (Brezje), na Črnučah, v Javorju pri Litiji in v Velesovem, v lavantinski škofiji pa v dveh: v Gotovljah in pri Sv. Benediktu v Slov. goricah; na vsakih osem oseb pride en Mohorjan v ljubljanski škofiji v šestih župnijah: v Retečah, v Ribnem, na Turjaku, v Motniku, v Mavčičah in v Lomu, v lavantinski škofiji pa v štirih: v Bočni, v Šmihelu nad Mozirjem, pri Sv. Petru v Savinjski dolini in v Mariji Reki. To bi bile torej tiste župnije, ki so ta cilj, da naj pride Mohorjeva knjiga v sleherno slovensko hišo, v popolnejši ali nekoliko nepopolnejši meri že dosegle. Klobuk doli pred njimi! Nam vsem so za zglede!

Glede ostalih župnij ne bomo navajali, na koliko prebivalcev pride en mohorjan, oziroma koliko odstotkov tvorijo mohorjani. To bi nam vzelo preveč prostora. Ozrli se bomo samo na posamezne dekanije in bomo pri vsaki dekaniji povedali, koliko odstotkov prebivalstva je v Mohorjevi družbi in katera župnija je v vsej dekaniji na prvem mestu.

V ljubljanski škofiji je na prvem mestu dekanija Radovljica s 7437% mohorjanov. En mohorjan pride torej že na 13 prebivalcev; lahko rečemo, da je v radovljiški dekaniji približno polovica vseh rodin v Mohorjevi družbi. Na prvem mestu je župnija Bohinjska Bela s svojimi 16666% (en mohorjan pride natančno na vsakih šest oseb!). Sedaj sledi ostale dekanije:

2. Dekanija Kranj 7059%; prva župnija Velesovo 13006%;

3. Dekanija Ljubljana okolica 6456%; prva župnija Craučje 13111%;

4. Dekanija Loka 6439%; prva župnija Reteče 12916%;

5. Dekanija Kamnik 6349%; prva župnija Vranja peč 14418%;

6. Dekanija Vehnika 6169%; prva župnija Bevke 17380% (prva v vsej škofiji!);

7. Dekanija Moravce 5809%; prva župnija Sv. Helena 10300%;

8. Dekanija Cerknica 5608%; prva župnija Begunja 9769%;

9. Dekanija Ribnica 4988%; prva župnija Turjak 12292%;

10. Dekanija Šmarje 4960%; prva župnija Javor 9729%;

11. Dekanija Litija 4150%; prva župnija Javorje pri Litiji 13088%;

12. Dekanija Trebnje 4061%; prva župnija Mokronog 7646%;

13. Dekanija Novo mesto 3597%; prva župnija Novo mesto 8925%;

14. Dekanija Ljubljana mesto 3445%; prva župnija Trnovo 8511%;

15. Dekanija Žužemberk 3121%; prva župnija Dobrič 3309%;

16. Dekanija Semič 2894%; prva župnija Adlešiči 6145%;

17. Dekanija Leskovec 2531%; prva župnija Krško 8066%;

18. Dekanija Kočevje 1588%; prva župnija Fara pri Kostelu 8128%;

Kakšna razlika je med posameznimi dekanijami, kaže že to, da ima v radovljiški dekaniji zadnja župnija približno toliko mohorjanov (4878%) kakor ponekod najboljša.

LAVANTINSKA ŠKOFIJA.

1. Dekanija Braslovce 7468% (prva v Sloveniji); prva župnija Marija Reka 12105%;

2. Dekanija Gornji grad 6370%; prva župnija Bočna 12646%;

3. Dekanija Šaleška dolina 5992%; prva župnija Gorenja Ponikva 18011% (prva v Sloveniji!);

4. Dekanija Jarečina 5613%; prva župnija Jarečina 6320%;

5. Dekanija Velika Nedelja 5050%; prva župnija Središče 7765%;

6. Dekanija Stari trg 4838%; prva župnija Sele 8278%;

7. Dekanija Celje 4756%; prva župnija Gotovlje 14102%;

8. Dekanija Sv. Lenart v Sl. goricah 4733%; prva župnija Sv. Benedikt v Sl. goricah 13846%;

9. Dekanija Dravsko polje 4577%; prva župnija Črna gora 7438%;

10. Dekanija Slovenska Bistrica 4497%; prva župnija Črešnjevce 5582%;

11. Dekanija Mežiška dolina 4419%; prva župnija Koprivna 11494%;

12. Dekanija Ljutomer 4383%; prva župnija Veržej 8714%;

13. Dekanija Maribor desni breg 4295%; prva župnija Ruše 7280%;

14. Dekanija Vuzenica 4267%; prva župnija Vuhred 6600%;

15. Dekanija Konjice 4023%; prva župnija Prihova 7342%;

16. Dekanija Ptuj 3672%; prva župnija Sv. Andraž v Slov. goricah 7315%;

17. Dekanija Nova cerkev 3599%; prva župnija Dobrna 4716%;

18. Dekanija Maribor levi breg 3590%; prva župnija Sv. Križ pri Mariboru 7529%;

19. Dekanija Laško 3235%; prva župnija Laško 6739%;

20. Dekanija Rogatec 3171%; prva župnija Sv. Križ na Slatini 4336%;

21. Dekanija Šmarje 3015%; prva župnija Ponikva ob južni železnici 5087%;

22. Dekanija Kozje 2991%; prva župnija Planina 9986%;

23. Dekanija Videm 2929%; prva župnija Brežice 7581%;

24. Dekanija Zavrče 2786%; prva župnija Zavrče 6318%;

25. Dekanija Marenberg 2723%; prva župnija Sv. Ožbalt ob Dravi 6981%;

26. Dekanija Dravograd 1724%; prva župnija Libelče 3571%;

27. Dekanija Dolnja Lendava 1505%; prva župnija Beltinci 4622%;

Služabništvo v domačem gradu je bilo nenavadno presenečeno, ko je prišel mladi grof tako nepričakovano in sam. Namenili so se bili, da mu bodo privedli slovesen sprejem, ko se bo po dolgoletni odsotnosti in prestani bolezni vrnil s svojo materjo domov kot popolnoma ozdravel, kakor je često pisala grofica, bržčas zato, da bi jih pomirjala.

Ljudje so zmajevali z glavami: »To naj bo ozdravel?« — tako bled in tako slab, da je komaj mimogrede pozdravil presenečenca? Njegova poprejšnja priljudnost in pristopnost je vidno izginila; za služabnike, ki so se zglasili pri njem, je imel jedva nekaj drobnih, mlačnih besed. Celo napram kaplanu je ostal tih in sam zase; kot razlog za svoj nenaden prihod je navajal, da se je hotel ogniti vsem slovesnostim, ki mu niso ljube.

Kaplan, ki ni prav nič slutil, kaj se je bilo zgodilo, je menil, da bojuje Kurt notranji boj, ki ga on, kaplan, dobro razume; in ostal je zvest svojemu prepričanju, da je najbolje pustiti vsako stvar samo, da se na tihem izčisti.

Tiho je živel Kurt; sam zase, kakor puščavnik v svoji sobi ali pa je po cele ure jezdil ali hodil peš po svojih gozdovih. Družina je neverjetno gledala to njegovo vedenje in stari posli so govorili, da to ne pomenja nič dobrega.

Kaplanu samemu se je začelo zdeti to obnašanje nerazumljivo, šele Lolino pismo mu je razrešilo to uganko. Ta preokret je tudi njega močno pretresel. Zaljivemu članku je istotako malo verjel kot Lili. Vendar je dovolj poznal svet, da je lahko vedel, kake neprijetnosti lahko nastanejo iz tega za mladega moža in kako težko bo zabrisati ta vtis.

Kaplan je sklenil molk prekiniti. Posetil je Kurta v njegovi sobi in ga našel, kot zdaj vedno, sanjavo

stoječega ob oknu; roko si je pritiskal na čelo in gledal ven v svet, četudi ni ničesar videl.

Za začetek mu je podal kaplan pisma, ki jih je bila priložila Lili k svojemu pismu. Kurt jih je hitro pogledal ter jih vrgel v koš, le enega, naslovljenega z Dahnowovo pisavo, je pridržal. Vprašujoče je pogledal kaplana, na čigar čelu je bral, da še nekaj pridržuje. Ta je molče vrgel predenj omenjeni časopisni članek z Lilinim pismom vred, o katerem je menil, da ga bo najbolj pomirilo.

Začuden je gledal Kurt v časopis, a ko ga je bral, tedaj se je nenadoma izlilo vse razburjenje teh zadnjih dni v en sam izbruh jeze, kakršne njegova mehka narava doslej še ni poznala. Ljuto je zmečkal list ter ga vrgel vstran, a besede ni mogel spravit iz sebe.

V divjem smehu je nato izbruhnil: »Prav je takol kdor za smolo prijema, se osmoli. V svoji nori zaljubljenosti sem smatral gnili les za blesteči kamen. Prav je tako: kdor se z volkovi pajdaši, naj z volkovi tuli! In vse to za dvojico mamljivih oči? ...«

»Kurt,« je zelo resno odgovoril kaplan, »kaj je resnice na trditvi, da ste se ji vi zopet približali? Glede vseh ostalih podtaknjenih podlosti je Nora gotovo istotako nedolžna kot vi.«

»Nedolžna? Da, videti je sila nedolžna, tako, da celo njenim lastnim besedam nisem verjel. Bila je toliko odkrita, da mi je vsaj rekla, da je »prepozno!«

»Torej ste jo videli?«

»Da, videl sem jo!« je kljubovalno rekel Kurt. »Obiskal sem jo, kakor hitro je bila Lili odšla od nje. Hotel sem se oprustiti očitka, da sem jo obsodil, ne ga bi jo bil zaslišal; hotel sem jo rešiti, če bi bilo še mogoče in bi bil tudi še, sedaj kljuboval vsemu. tako čista in plemenita se mi je zdela... O

pojme neuzitno. Drugi narodi imajo v tem oziru popolnoma druge nazore. Divje kobilice niso znane kot hrana samo iz sv. pisma, ampak jih jedo še danes v Afriki v Afriki. Nalovljene kobilice namočijo v rum, jih posvaljajo po moki in nato spečejo v masli. Na Kitajskem posebno cenijo gosence, ki uničujejo fižol. V avgustu, ko se pojavljajo gosence po fizo- loških nasadih, jih zbira deca in starejši jih pečejo v olju. Kitajci majo na jedilnem listu poleg mesa od psov še podgane, miši, žabe, zablja jajca, gnezda od saiangana. Japonci poznajo liližo kot prikubo ter juho iz krizantem. V Avstraliji pripravijo kruh iz posebne vrste metuljev, ki se imenujejo bugoug. Ta mrčes nastopa v takih množinah, da zatemni pri letanju sonce. Avstralski ne smatrajo teh metuljev kot škodljivih nadlogo. Nagrabijo jih skupaj z lopatami, jih spraznjujejo v nato zvezajo. Pri vejanju odpadejo peruti ter noge, telesa zmelejo v moko, iz te moke pečejo kruh. Razna afriška zamorska plemena poznajo in uživajo moko iz posušenih muh. V Boliviji so med Indijanci posebnost pitane mačke. v Braziliji tako

28. Dekanija Murska Sobota 1-059%; prva župnija Tišina 2-380%.

In naš cilj za prihodnje leto? Vsaka župnija naj skuša letos doseči najboljšo župnijo v svoji dekaniji! Na ta način se bomo mogočno približali našemu cilju: Mohorjevo knjigo v vsako hišo!

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Popoldanski koncert. — 22 Casovna napoved in poročila.

Celtnik, 12. decembra: 18.30 O portretih iz svetovne zgodovine. — 19 Srbohrvaščina. — 19.30 Prenos iz ljubljanske opere. — 22 Koncert radio orkestra. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 13. decembra: 18.30 O našem združništvu. — 19 Gospodinjina ura. — 19.30 Italijanščina. — 20 Koncert pevskega zbora drž. ženskega učiteljskega. — 21 Koncert radio orkestra. — 22 Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 14. decembra: 18.30 Esperanto. — 19 Nemščina. — 19.30 Delavska ura. — 20.30 Verdi: «Aida» na ploščah. — 22 Koncert radio orkestra. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 15. decembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10 Versko predavanje. — 10.30 Kmetijsko-gospodarsko predavanje. — 11 Dopoldanski koncert. — 15 Predavanje o turneji Glasbene Matice po Franciji — 15.30 Ljudska igra. — 16 Reproducirana glasba. — 16.30 Humoristično čtivo. — 17 Lahka glasba. — 20 Prenos iz Zagreba. — 22 Casovna napoved in poročila, plesna glasba. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 16. decembra: 18.30 Francoščina. — 19 Zdravstvena ura. — 19.30 Angleščina. — 20 Večer radio orkestra (Cajkovskijeve večer). — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 17. decembra: 17.30 Mladinska akademija v proslavo rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra I. (St. Jakobeka dekl. šola). — 18.30 O ribarstvu v svetovnem gospodarstvu. — 19 Napake slo-

venskega jezika, predavanje. — 19.30 Ruščina. — 20 Drama. — 21 Jugoslovanska glasba, izvaja koncert radio orkestra. — 23 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 18. decembra: 18.30 Otroška ura. — 19 Slike iz naravoslovja, predavanje. — 19.30 Francoščina. — 20 Pevski koncert zbora drž. ženskega učiteljskega. — 21 Koncert radio orkestra. — 22 Napoved programa za naslednji dan.

PROŠNJA.

V lepi Boki Kotorski je župnija Bogdašič, katera se nahaja visoko v hribih in ure daleč raztresena, v zelo težkih okoliščinah. Župnijska cerkev je v zelo slabem stanju, nujno potrebuje popravila. Ubogo ljudstvo je mnogo trpelo, ker je bil ves kotorski okraj v vojni črti in na fronti. Zato je bilo mnogo hiš razdejanih in tudi župnišče je razpadlo. Župljani so siromašni in sami ne morejo veliko prispevati. Ko sem podpisani pred tremi leti prišel na župnijo, sem našel vse v neredu. Nastaniti sem se moral v hiši svojih staršev, s katerimi živim v eni sobi. Vrh tega je to stanovanje oddaljeno od cerkve približno eno uro.

Pod takimi pogoji mi je pri najboljši volji nemogoče vestno in dostojno vršiti svojo duhovniško službo, kar bi bilo prav zdaj nadvse potrebno. Zato sem primoran zgraditi na prejšnjih razvalinah vsaj praprosto bivališče blizu cerkve in potem popraviti tudi cerkev. Zato trkam na usmi-

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahlevanje brezplačno pristopno izjavo.

ljena, krščanska srca, da mi pomagajo. Ljubezen vse premore. Prosim vas, krščanski bratje in sestre, pomagajte po svojih močeh. Gospod bo vaš plačnik. Prispevki naj se blagovolijo pošiljati na škof. ordinariat v Ljubljani. — Luka Janovič, župni upravitelj v Bogdašiču, kotorska škofija.

n Uradne ure za stranke pri katastrskih upravah. Finančna direkcija v Ljubljani razglašala, da postujejo katastrske uprave njenega področja, ki so preobložena z pisarniškim delom, od 9. decembra t. l. dalje za stranke dnevno izvemšji nedelje in praznike, samo od 9 do 12.

Slov. kat. izobraževalno društvo v Dolu pri Ljubljani ponovi v nedeljo 22. decembra ob 3 pop. Lavtičarjevo opero «Darinka». Pridejala se bo še burka «Fest fant».

Neverjeten napredek tehnike. »Zdaj so iznašli že take stroje, da vržeš na eni strani vanj kos usnja, na drugi strani pa pride ven izdelan čevlji.« — »To še ni nič! Jaz sem videl stroj, v katerega so zgoraj devali grozdje, spodaj pa so že padali ven — pijanci!«

Izvanredna ponudba!

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite **kožno pelerino za dež**

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport. — Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din, franko, zacinjena, poslana po poštne povzetju, dva kosa 138 Din. Razpošilja A. Mařík, export, Praha XII, Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamčimo zamenjo.) Naslov natančno napisati.

63

gaji, kuščarji, žabe in me-so od mladih opic Iz našetega je razvidno, da ni pod solncem stvarj božje, katere bi ne uporabljalo to ali ono človeško ple-me v prehrano.

Pred sodnijo. Zagovornik mlademu obtožencu: »Kakšen posej imate?« — »Nikakega.« »Ali ničesar ne delate?« — »Ničesar.« »Ali živite torej brez dela?« — »Da, brez dela.« »Kakšen posej ima vaš oče?« — »Takšnega kakor jaz.« »Ali ne pomaga on preživljati družine?« »Ni potrebno, ker naša mati pere za stranke.« »Iz tega razvidim, da nista vi in vaš oče dosti vredna. Ali vaš oče tudi pije?« »Ne vem, vprašajte ga.« »Kedaj pa pride semkaj?« »Je že tukaj. Tamkaj se sedi med porotniki. Njegova številka je 10.«

1900 let stara smreka. Na Japonskem se pripravljajo sedaj na proslavo nenavadnega praznika, kakršen je mogoč pač samo na Japonskem, v uzorni deželi cvetlične in rastlinske kulture. Obhajali bodo 1900 letnico rojstva velikanske smreke, ki igra v japonski zgodovini važno vlogo. Zasadil jo je leta 629 v mestu Karasekiju cesar Jonej

Bog, in jaz norec sem jo tako neizmerno ljubil!« je izbruhnil v najsilnejši boleti.

»In oni človek vas je našel tam?« je mirno dalje vprašal kaplan. »Potem je ta članek najbrž tudi izliv podlega sovraštva in razdražene ljubosumnosti. Povejte mi, kako ste jo našli?«

Kurt mu je na kratko opisal ves dogodek.

»Ona sama vam je rekla, da je prepozno? Da vam je obljubila pojasnilo in vam kljub temu velela, da pojdite? To so nejasne besede. Bog vedi, kaj je neki privedlo deklico do tega drugega nesrečnega koraka?«

»Berite pismo svoje sestrične,« je rekel kaplan po nekaj minutah tihega razmišljanja. »Pogovoriva se potem pozneje, kaj bi bilo najbolje ukreniti, da zadostno nastopimo proti tej žalitvi.«

»Ves moj položaj v družbi je uničen!« je zopet vzkliknil Kurt v vzplamteli jezi.

»To so samo obrekovanja, ki vam delajo krivico,« je pomirjevalno rekel kaplan. »Nekoliko časa nikar ne pojdite v mesto, vaša bolezen vam daje dovolj razloga za to; med tem se bo govornica kmalu plegla kakor marsikake take neosnovane čenče. Jaz pa bom med tem povzel potrebne korake, da poizvem natančnejše podatke in poskrbel, da se neresničnosti, ki jih vsebuje ta članek, popravijo. Če vas je našel oni človek pri Nori, bo najbrž tudi on pisec tega članka... Uboga deklica!«

Kaplan je premišljal to življenje, ki je toliko obetalo in vendar tako žalostno propadlo in je pri tem globoko vzdihnil. Slutil je, da so tu zopet nesporazumljenja, četudi si jih napram pripridevanim novicam ni znal razjasniti. »Temna usoda je to, ki mora vsakokrat prekrižati njeno zemeljsko srečo, kot je videti — a če ni bila zadnja materina molitev va-

menjena za njeno srečo, je bila pa za njeno zveličanje. Naj bo to kakršnakoli pot — božje cvetke lahko cveto povsod,« tako je zaključil in se zopet zbral.

Kurt je vzel v roko pismo svoje sestrične. »Zvesto srcece,« je rekel ginjeno, ko je bral naivne besede, ki so znova potrjale to, kar je že davno vedel. Tam, kamor je bil hotel dati vse, tam ni žel drugega ko nevaležnost, nezvestobo in bolezen, tam pa, kjer ni ničesar nutil, tam je našel toliko! »Zvesto srcece,« je ponovil in skoraj nežno pogladil papir, ki je nosil njeno nevaženo in okorno pisavo. Pred njim je zrasla njena prijazna postava in ga poživila. Njeno urejeno življenje, njene uravnane razmere, njena preprostost — vse to se je nenavadno razlikovalo od zapletene, neprijetne življenske poti druge, ki je vodila preko takega močvirja in prahu, da je vsak, kdor ji je hotel slediti, dobil od tega svoj delež. Lilina mirna življenska pot pa je nekaj vabljivega... So ure duševne razdvojenosti, ko bi nam bilo ljubeše še tako preprosto življenje pustinja kot pa še tako bujno življenje pustolovca.

Mehanično in raztreseno je segel po Dahnowovem pismu, ki je v njegovo začudenje nosilo žig njegovega domačega kraja.

»Te vrste naj me opravičijo,« je pisal, »ker nisem držal besede, katero sem bil dal na vajino prijazno povabilo. Gotovo boš sporočil to moje obžalovanje tudi svojji ljubeznivi sestrični, četudi si moram priznati, da me bržkone nista pogrešala. Če se ne motim, sta oba v takem stanju, da lahko pogrešata vsakršen obisk. Dovolj mi, da ti kot tvoj najstarejši prijatelj že v naprej voščim srečo. Saj je trenutek, ko bi naj voščil človeku srečo, pač tisti, ki v njem spozna, kje mu je našti srečo. Vidva, kot se mi zdi, sta lo brez

Neprijeten duh ust

Je zoprn. Zobje slabe barve kvartijo najlepši obraz. Obehibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežajočo Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih straneh. Gnili ostanke jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. Ki stane Din. 8.—, Chlorodont ščetka za otroke, za dame (melike ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (tomej ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorcnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 57

Ugodno in naicejše nakupite vsakovrstno manufakturno blago za

BOŽIČ IN NOVO LETO

samo pri
OBLAČILNICI za SLOVENIJO
LJUBLJANA :: Miklošičeva cesta 7.

Tomaževo žlindro

19-9% — za gnojenje travnikov, vrtov, sado nosnikov ima na zalogi vsako množino

»MERKUR« - PETER MAJDIČ, KRANJ.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Grüner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vезenju brezplačno.
neVteča garancija.

ČRNO BRINJE prodaja po nizki ceni
F. Cvek v Kamniku.

Gotove obleke in pouršne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlagi! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

Provoznina glasbila
direktno iz

TOVARNE

oziroma tovarna skladišča

Velik

ilustrovani **CENIK**

dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL I HEROLD

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik
podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . . od Din. 95.— dalje
Temburice . . . 93.—
Mandoline . . . 136.—
Trube . . . 505.—
Gramofon . . . 345.—
Ročne harmonike
od Din. 85.—

Naznanilo in priporočilo

Naznanjam, da sem otvoril tudi v METLIKI PODRUŽNICO, kjer: so vedno v zalogi vsi vrvarski izdelki ter se priporočam vsem posestnikom in voznikom. Imam v zalogi močne provrstne štrange iz dolge bele konoplje v Novem mestu, Dolga ulica št. 17, pri okrožnem sodišču, ter v Metliki št. 128. — Sprejemam tudi predivo v izdelavo ali je tudi takoj zamenjam za izgotovljeno blago. — Za obilen obisk se priporoča PODGAJSKI JOSIP, vrvarna, Novo mesto, podružnica Metlika.

XXIII.

Medtem, ko se je vse to dogajalo, je sedelo blede, mlado dekle ob bolniški postelji svojega očeta, ki je, zadet od kapi, nezavestno ležal v njej. Zdaj je vstala in šla v sosednjo sobo, tolažit malega dečka, ki je od samote in dolgočasia naslanjal glavo na okensko steklo in gledal skozenj. »Ali se mamica še vedno ne misli vrniti?« je vpraševal. Nora je vzela kodrolasca, ki je nosil očetove poteze in ni mogel zakriti bratovske podobnosti z njo, v naročje in ga tolažila: ko bo očka ozdravel, bo imela zopet čas, da se bo igrala z njim; zdaj pa naj bo le priden in tiho; mamica je za nekaj časa odpotovala. Pri zadnjih besedah so ji lica vroče zardela.

Ta nesrečni dogodek Nore ni iznenadil. Že dolgo ga je slutila, dočim je z največjo nevoljo opazovala čedalje predrznejšo igro obeh, ki je na eni strani izdajala lahkomišelnost in strast, na drugi pa podlo namero in maščevalnost.

Landolfov smeli načrt, da si bo pridobil Noro in se povzpел kot ravnatelj zet do soudeleznika podjetja in bodočega naslednika, se je razbil ob Norini odpornosti, s katero je zavračala vsako približevanje od njegove strani. V njenem sreju je živela le ena misel, poleg tega pa je čutila proti Landolfu nepremagljiv odpor; hkrati pa je slutila v njem tudi onega, ki je bil s svojimi spletkami povzročil njeno sedanjo usodo.

Naročajte „Domoljuba“!

Ženske skrbi

ne prenehajo nikdar — skrbi za mladost in lepoto...

Ako tudi Vas mučijo te tajne skrbi, tedaj poizkusite enkrat FELLERJEVO ELSA-CREME-POMADO, katera s svojimi posebnimi sestavinami hrani, varuje in pomlajuje Vašo kožo. Mozolji, solnčne pege, zajedavci — vse izgine brez sledu, izginele so tudi gube, te prezgodnje znanilke starosti! Za nego las močna ELSA-POMADA ZA RAST LAS, ki krepki lasišče, odstranjuje prhljaj in napravi lase mehke in blesteče.

Po pošli 2 lončka ene ali po 1 lonček vsake Elsa-pomade stane 10 Din franko, ako se denar pošlje naprej, po povzetju 50 Din.

ELSA-SHAMPOO izvesten za izmivanje glave 1 kom. 5-50 Din.

ELSA-MILA ZDRAVJA IN LEPOTE v 7 vrstah: milo iz lilijinega mlika, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerinske, boraksove, katranove in milo za brivje.

Po pošli 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, ako se denar pošlje naprej, po povzetju 62 Din.

Dan za duem negujte telo z Elsa-preparati!

To pomaga!

Dobiva se povsod! Kjer ste, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsatrg št. 16

dvoma našla. Iskreno me veseli tvoja odločitev; zakaj najbolj neprijetno pojmovanje življenja je, če se človek ne more znajti niti v svoji boli, niti v svojem veselju. Pričakujoč, stari prijatelj, tvojeja oficialnega sporočila, te pozdravja

tvoj Dahnow. <

To pismo je bilo Kurtu v tem trenutku kakor dopolnilo k njegovim mislim.

Sladko se mu je prikradla v sree nedvomna ljubezen, ki je vedno mislila le nanj. Pomirjal ga je up na lahko osvojitev; vedel je namreč, naj reče svet kar hoče, da se ona ne bo obotavljala in — mož ostane mož, ki se spomni vedno tudi realnosti. Vedel je, da bo s to zaroko najenostavneje ovrgel vse govornice.

Enega pa Kurt ni slutil, namreč tega, da je Dahnow napisal pismo v lastnem bolestem samospoznavanju. »Ne morem iti k njemu, da bi videl, kako ljubimkuje z drugo,« je rekel debeluhar. »Vendar naj me vzame vrag, če takoj ne poizvem, kaj se je zgodilo z ono.«

* * *

Drugo jutro po razgovoru s Kurtom je kaplana na vso moč presenetil listič, ki mu ga je bil izročil grofov sluga. Vseboval je le nekaj besed:

»Najprej potujem v Göhlitz — morda tudi v inozemstvo, kakor se bo odločilo v Göhlitzu. Vsekakor boste v kratkem več zvedeli o meni. Molite zame.

K D. <

Izbegavaj, zdravi, pobijai,

uspešno vse bolezni dibal z rabo razkužilnih **pastilj „Valda“** Toda uspeh je zagotovljen le tedaj, ako rabiš prave **pastilje „Valda“** Zabtavajte jih v vseh lekarnah in drogerijah, v škaljicah z napisom **„Valda“**

ON IN ONA

se Vam predstavljata kot mlad par. Strinjata se v vsem, tako tudi v vprašanih negovanju lepote in zdravja. Ako želite pravilno negovati Vaš obraz, Vaše roke, tedaj dosežete to najbolje s **FELLER-jevimi ELSA-mili** zdravia in lepote, katerih delovanje tiči v njihovih medicinskih sestavinah.

- Elsa-milo iz čistega mleka, posebno fino cvetlično milo, napravi nežno in mehko kožo.
  - Elsa-milo iz čistih kreme, izrednega v nja, bogatih svinjskih mas.
  - Elsa-milo iz romanjaka, zelo blago, tudi za nego deteta.
  - Elsa-glicerinsvo milo, najbolje za razpokane roke.
  - Elsa-boraksovo milo, odlično proti solničnim pegam, mozolja in drugim nanakam.
  - Elsa-katranovo milo, razkužuje, najkoristnejše za pranje glave.
  - Elsa-milo za brtje, bogatih gostih pes z razkuževalnim sredstvom.
- Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko ako se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.
- Elsa-Creme-pomada proti solničnim pegam in nečist. kože, daje koži priključnost in mladost.
  - Elsa-pomada za rast las, najboljša zaščita proti prhljaju in izpada lju las.
- Po pošti 2 lončica ene ali po 1 lonček vsake Elsa-pomade stane 49 Din franko če se denar pošlje naprej; po povzetju 50 Din.
- Elsa-Shampen, idealen prašek za pranje glave, 1 komad Din 3.00

Dan za dnevno negujte telo z Elsa-preparati **To pomaga!**

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri: **EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg št. 16.**

Čas je zlato! Netočna ura Vam povzroči mnogo škoda in jese, zato zahtevajte še danes ilustrovani cenik z več tisoč slikami od veletrgovine **Storomec**, katerega dobite takoj po polnoma brezplačno. Prepričali se bodeste o veliki izbiri le prvovrstnih točnih svlačarskih ur po sledečih nizkih cenah: žepne ure Din 45, 75, budilka z oolm zvoncem 45, z dvema 75, stenska 150, Razen tega ogromna zaloga veriše, prstanov, uhanov, privleskov in tisoč drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne odgovarja se lahko zmenja ali vrača denar. **Narodila čez Din 500 - poštnina prosto. Veletrgovina R. Storomec, Celje, št. 19 Slov.**

Prodajalce posnemalnikov iščemo proti dobri plači. — Javiti se **TEHNA družbi - LJUBLJANA, Mestni trg 25/1**

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtalski pomočnikov ali vajencev in narobe.

Puhasto perje kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130 — in čist beli puh kg Din 300 —. L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilca 82.

Dober zaslužek

vsako nedeljo. Za vsak večji kral, vsako župnijo iščemo zastopnike, ki bi za dober zaslužek prevzeli malo delo. Pošljite svoje naslove pod šifro „Dobro delo in dober zaslužek“, na upravo „Slovenca“ v Mariboru.

Kovaškega vajenca

z oskrbo sprejme **Urbančič Hrenova ulica št. 19, Ljubljana.**

Krojaškega pomočnika

solidnega fanta, sprejemem takoj. **Herman Lesjak, krojašč v Ribnici na Pohorju hišna št. 50.**

Mizarškega vajenca

poštenih staršev s hrano in stanovanjem v hiši sprejme **Ivan Smole, splošno mizarstvo, Tacen 37, p. št. Vid nad Ljubljano.**

Hišna za kmetška delala in h konjem sprejemem takoj. Naslov v upravi pod št. 13.767.

Mizarškega vajenca sprejme **Ivan Mezhar Stanežice, št. Vid nad Ljubljano.**

Tri šivalne stroje

„Singer“ rabljene a popolnoma obranjene po zelo ugodni ceni prodam. Naslov v upravi Domoljuba št. 13.867.

Iščem kravarja

zdravega močnega poštenega, kateri bi opravljal 4 do 5 glav govodi ter poleg tega opravljal tudi vsa druga dela. Starost 20 do 35 let. Nastop takoj ali po Božiču, predstavi naj se osebno **Ivan Kuralt, valjni mlin Domžale.**

Poštena dekle

službo v župnišču v večjem trgu pri Ljubljani. Opravljala bi živino in pomagala v kuhinji. Imeti mora veselje do živine. Nastop koncem decembra. Prijavi naj se pod „Pridna“ št. 13.954 v upr. „Domolj.“

Ruhano maslo

kupuje mlekarna **Krištof Sv. Petra c. 60 Ljubljana.**

Pozor, gozdarji in tesači!

Naznanjam, da imam vedno v zalogi najboljše plenkače in sekire. Pošiljam po pošti. Cena nizka. **KRMELJ MATEVŽ — Log, pošta Škofja Loka.**

Blagovna znamka „Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se priglašajo vsako leto, pač ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal ta znak nepozaben. Znamka Oetker jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela se

- Dr. Oetker-jev pečilni prašek
- Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
- Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd.

tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo »prosvitljenim« gospodinjim postavitii v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnogo nevolje radi slabega kipenja močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetker-jev žartlje, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi fabrikati, ker se ponujajo česte manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev VANILINOV SLADKOR je najboljša začimba

- za mlečne in močnate jedi, pudinge in spenjeno smetano, kakao in čaj, žartlje, torte in pecivo, jafjni konjak.

Zavojček odgovarja dvema do trem strokom dobre vanilje.

Ako se pomeša ¼ zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 čajni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okurna pijača.

Dr. OETKER-jevi RECEPTI za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pripravo enostavnih, boljih, finih in najfinejših močnatih jedi, žartlje, peciva, tort itd.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti povzod in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenje tudi pri začimnicah izključeno.

Oetkerjevo knjigo dobite zastonj pri Vašem trgovcu, ako ne, pišite naravnost na tovarno Dr. Oetker, Maribor.

Budilke po ceni

L. Vilhar, urar Ljubljana. Sv. Petra cesta 36.

Kmetje, pristopajte v Kr. t. zvezo!

Št. 122. Kovinasta remontna rokopisna sidra s sekundnim kazalcem, dobro kolesje, na azasu in regulirana, 3 letna garancija, rad um svetilnikoče se st. vilke in kazalec samo Din 70-

Ure, zlatnino in srebrnino
kupite najboljše in najcenejše — pri stari priznani trdnici

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 1

Prešernova ulica štev. 4

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica — Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokoliarna tovarna ur v Švici znamke 'KO - OM'KO - AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

China srebrno jedilno
orodje

s 50 letno pisarno tovarniško garancijo

Št. 125. Budilka 10 cm vis., dobro kolesje, 3 letno jamstvo . . . . . Din 49-
Št. 105. Enaka 18 cm visoka . . . . . Din 44-39
Št. 106. Enaka z radij. štev. in kazalec . . . . . Din 70-
Št. 120. Kovina, žepna ura z dobrim kolesjem 3 letno jamstvo . . . . . Din 44-
Št. 121. Enaka z radij. številkanom in kazalcem Din 58-

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

v Novem mestu

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Za hranilne vloge jamčijo poleg lastnega posloplja vsi člani z vsem svojim premoženjem. Vlagatelji ne prevzamejo za posojilnico nikake obveznosti.

**KMETOVALCI IN DRUGI
POSLUŽUJTE SE TEGA ZAVODA!**

Posojila in krediti po najugodnejših pogojih. — Za vloge najvišja obrestna mera! Denar se lahko nalaga tudi po položnih ah

ČREVA

sortirana v vseh poljubnih debelinah za vse različne klobase: krjave, jetrne in mesene, za salame itd. imam na zalogi po va novo znižanih cenah. Trgovcem in večjim odjemalcem morem nuditi primeren popust. Priporočam se vsem svojim dosedanjim odjemalcem in vabim nove interese, da si ogledajo zalogo.

BERGMAN JOSIP

trgovina črev na drobno in debelo
LJUBLJANA - Poljanska cesta 85. 87.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Praden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri trdnici

L. Baraga,

Ljubljana
Selenburg, ul. 6
Brezplačen posel
15 letno jamstvo.

V vsako hišo Domoljuba!

Poročni prstani

F. Čuden
Ljubljana

Prešernova ulica štev. 11

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je
brezdomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljiv vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din. 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovžja), Ljubljana, Mestni trg 4

Zadružna Gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzojavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000—

vloge nad 400 milijonov dinarjev

Podružnice:

Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik,
Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.